

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят з год. 6-ї пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Чорна рада.

«Галичанин» подав остатними днями два рази вість про «ретираду нового курса» і уступлене п. Барвіньского зі становиска політика і посла. «П. Барвіньский — каже та газета — має намір скликати в місяці вересни довірочні збори мужів довіря, новокурсників, радикалів і народовців, перед тим аренопагом виголосити апольогію нового курсу і зажадати votum довіря. Коли йому сего відкажуть, то він зложит мандат, а коли ні, то він зажадає рішеня дальшої тактики. Так от п. Барвіньский надумав ся і уступає тільки условно. Але коли придивити ся ближше сій зручно обдуманій штуці хитрого Малороса, Барвіньский не має наміру зовсім уступити і хоче лише відограти комедию, здобути собі довіре новокурсників, радикалів і народовців, щоби міг дальше грати вигідну для себе ролю заступника руского народа, бо дотеперішному фарисейству ніхто вже не вірить». — Таке, очевидно з причини спеки, наплів «Галичанин» «Дѣло» повторило сю вістку, а що в него мало коли є своя власна думка, то оно сказало також, що се мабуть якась «фінта» п. Барвіньского. Притім дивувало ся, чому «Руслан» мовчить в тій справі.

Щож тут було «Русланови» говорити, коли ми аж з «Галичанина» дізнали ся, що ріжні обставини вплинули на п. Б. «удручающим образом» — і що він, як звичайно хитрий Малорос, задумав «ловкую затію» — скликати новітню чорну раду. Ми знаємо лише, що п. Б. від кількох літ занепадає на здоровлю і сих ваканцій лі-

карі заборонили йому займатися всякими справами, що впливають на него «удручающим образом», — але більше ми не чували нічого від него самого, отже й комбінації противних йому газет мусимо вважати ваканційними видумками, аби було лише про що писати. Коли п. Б. виздоровіє, тоді буде час на дальші комбінації політичні, — але і в той час, на нашу думку, він певно не скличе такої чорної ради, зложеної з ріжнородних політиків, і не стане оправдувати себе перед нею, бо — *senatores boni viri, senatus autem mala bestia* і до того ще і глупа. Перед ким тут оправдувати себе і з чого?

Що там п. Б. придумає пізнійше, ми в те не входимо — очевидна річ, прийде час, і він уступить так само, як п. Романчук, а їх місця займуть інші; тут не треба бути великим пророком, щоби се відгадати — але поки-що цікарим обьявом нашого політичного розуму є думка, що провідник одної партії має скликати людей з ріжних партій і в них жадати признаня довіря. Така видумка тільки в нас можлива, але ми так немов відгадуємо серце публіки, котра, прочитавши таку нісенітницю, гадає собі: «Так і повинно бути», бо хто в нас застановляє ся довго над політичним баламутством, розсилавим зі Львова на провінцію? Один і другий прочитав собі таке і думає, що в нас є якась чорна рада на послів з правом, давати або не давати йому votum довіря, є якийсь справедливий народний трибунал, що має судити послів. Ми не кажемо, що такий трибунал не повинен бути — виборці кожного посла вже і суть таким трибуналом, — але треба або

собі не признавати ніякого розуму, або виборців, між котрими у нас звичайно так мало людей свідомих політичного діла, уважати альфою і омеґою всякої мудрости, — треба не знати, як у нас уладжені відносини між суспільністю а послами, щоби вірити в непомильність такого трибуналу, такої чорної ради. Та ще виборці виборцями, — они як розуміють річ, так мають право жадати сего або того від посла, — але чорна рада, зложена зі всіх народних партій, що мала би відбути ся певно у Львові, а перед нею п. Барвіньский з обороною своєї політики, з просьбою о довіре, — *das wäre ein Schauspiel für die Götter*. Противники п. Б-ого очевидно мали би кольосальне вдоволене бачити «каючого ся грішника» перед собою, як він благає прощення у — правдивих грішників... Але до того не дійде.

Бо коли вже про се мова, то не можна тут промовчати, з кого би то мала складати ся та чорна рада? Ще не так давно, в перших літах нової ери, скликували львівські Русини таку чорну раду у Штадт-мілера, де пили пиво і ратували Русь. Проф. Шухевич страх був тоді за такими чорними радами і він їх пропагував; тепер уже ледви чи мав би він до того охоту, бо єго самого можна би спитати на такій раді, чому він раз в «Соколі» воює против москвофілів, а потім з ними підписує ювілейні відозви?... Хосен з тих дивних нарад був невеликий, бо як би притім було йшло о саме добро народу, то ще були би наслідки з нарад, але тут було в грі стілько особистих амбіцій, непорозумінь і бажань, що они свідчили про все инше-

3 побуту в Карльсбаді.

Написав Юрій Ісцїв.

(Дальше.)

Духовні наведених віроісповідань мали уже свої приюти, а католицькі, не знаю з якої причини, не могли на се здобутись. Мабуть монахам, що обслуговують парохію в Карльсбаді, було се байдуже, тож не було кому тим ділом зайнятись. Аж жінчині треба було виконати се діло. Заким розкажу річ, мушу дещо сказати про засноване конгрегації сестер «vom heiligen Kreuze».

Як відомо, у Швайцарії є конфесійна вільність вельми велика; правительство не мішає ся до віроісповідних справ, тому й відносини там витворились такі, що кожде віроісповідане моралю, працею і придбанем незвичайних прикмет мусить здобувати для себе поважанє у противників, а духовенство з напруженем не тільки ума, але і тіла мусить працювати, щоби забезпечити собі удержанє. Там богатих лятіфундій нема! Католицькі духовні мусять длятого обдумувати способи, щоби переконати кальвінів, що в католицькій суспільности не тільки священники але й монахині мають велику задачу і сповняють її. У протестантів і кальвінів суть також монахині, але не складають досмертних обітів, тільки на якийсь час, тому й охотних до обітованя на короткий час знаходить ся більше. Монах з чина Капуцинів о. Теодозий в Кур бачив, що зменшає ся число новичок до монастирів, і запровадив за дозволом найвишних властей духовних товариство жєнщин під назвою:

«Congregation der Schwestern vom hl. Kreuze». Они складають обіти тільки на два літа. Заняте їх — обслуга хорих, наука жєнської молодежи на низшій і вишій степені науки, наука жіночих робіт, варива і огородництва, обслуга шпиталів по купелевих закладах і п. Взагалі они заняті у всіх галузях жіночих праць. З Швайцарії розширили ся они і в німецьких провінціях Австрії, а найбільше їх в німецькій часті Чех, де мають безліч своїх домів.

Місто Карльсбад приняло їх також до обслуги шпиталю для чужинців і до веденя людодової кухні для бідних. Они сповняють сю задачу взірцево. Отже сї сестриці зауважали, що католицькі священники і учителі не мають в Карльсбаді приюту і постановили збудувати відповідну будівлю. З дарів закупили площу на «Gartenzeile» і збудували триповерхний дім під назвою: Priester- und Lehrerheim St. Joseph. Самі провадять кураційну кухню, завели у комнатах для кураційних гостей всякі вигоди, а осібний відділ є для живок учителів, уніятських священників і монахинь. Є там для вигоди і каплиця з чотирма престолами. Настоятелька оповідала мені: «Маємо ще великі довги, але чекати на добродіїв не практично. Наша конгрегация не боїть ся нічого. Коли будете через Хеб вертати домів, то поступіть до нашого дому а побачите, який величезний дім збудували ми там, а все на кредит, котрий сплачуємо з наших заробітків.» І дійсно бачив я сей дім за поворотом. Понад 900 учениць побирає там науку за шкільною оплатою місячною від 60 кр. до 1 злр. Сестриці сї учать в 8 клясовій школі вправ, утримують за дозволом шкільних властей учительський се-

минар, фреблівку і уділяють науки для кандидаток на учительки фреблівок, робіт жіночих, музики і огородництва. Три години звиджував я сей великанський заклад і в голові не могло мені помістити ся, щоби жєнщини мали таку силу волі і робили стілько роботи. Бачив я там наглядно, як кожда сестриця своєї обовязки сповняє докладно і дальше образує ся, нехай послужить хотьби от се.

Директорка казала мені: Коли ми оселились в Карльсбаді, наша ігуменя провінції зауважала, що в Хебі до протестантської школи, в котрій учать законницї, католицька молодіж ходить дуже численно. Отже ми заложили насамперед захоронку в малім нанятім домику і почали старатись о дозвіл властей на отворенє елементарної школи з публичним правом. Власти з початку не дозволили, але міністерство прихилилось до нашої просьби з застереженем, що викажемо ся відповідною кваліфікацією. Пять сестер зложили небавом вимаганій іспит. Молодіж почала до нас горнути ся і показало ся, що треба завести 8-клясову школу (Bürgerschule) Тут знов ставили нам перепону, котру усунено в той спосіб, що чотири сестри зложили іспит виділовий у Відні, дальше одна зложила строгий іспит з музики в консерваторії, а дві ходили через два літа до техноложичного інститута. Конгрегация одержала площу від міста і розпочала будову. Наші прихильники виробили нам значнійшу позичку, але ми обчислились, що не зможемо сплачувати рат, коли не одержимо права розширити науку т. є. запровадити 4 літний учительський семінар, клясу приготовляючу, фреблівску, робіт жіночих, ого-

лише не про політичний розум чорної ради. Нотар Телішевський, що наварив краші, говорив з трагічною міною свої пусті утопії про Славянщину — а тепер провадить свою високу політику між чотирма стінами, вивабивши «благую часть». Подібні були й інші великі політики. Тільки й всего було хісна з тих нарад, що дехто блиснув своїм «високим» політичним розумом, щоб потім на ділі показати крайню нездарність.

А тепер мала би знов зійти ся чорна рада і то зложена з опозиційників, радикалів і новокурсників. Боже, тож то би було правдиве вавилонське столпотворення! Передовсім коли-б уже мала зійти ся така чорна рада з народним отаманом для судження народного «зрадника», то треба би пошукати такого розумного отамана і розумну раду. Як відомо, політика то не якась означена наука; у ній не означені злочини так, як в судівництві: такий злочин карає ся такою карою, а такий іншою. Тут при політичній нараді минушність судив має рішати, чи вони справедливі і непомилні і чи можуть другого судити. А бійте-ж ся Бога, з яких же то непомилних львівських і замісцевих громадян зложите справедливу чорну раду? Львовяни очевидно вели би притім перед. Хтож іменно з Львовян? Берім старших.

Чи Романчук, що сам зробив не одну дурницю, а потім силував Народну Раду, щоби писала ся на ту дурницю? Чи «руський міністер» Савчак, що гойдає ся поміж всіма партіями, ставить Богу і чортові сьвічку, аби тільки... не бути тим, чим перше був?... Чи може Борковський, котрого тепер вибирають звичайно на нарадах головою, а він, бідака, уже давно не має своєї власної думки про політичні справи, тільки пише ся і на промахи Романчука? Чи може Шухевич або Белей, що також не хочуть думати, хоч могли би? Хтож такий ще в у Львові, що мав би вести чорну раду? Нема нікого! Може Дідицького ще сюда покликати або Маркова?

Просто сьміх збирає чоловіка, коли подумати про таку чорну раду! Ми в тій справі не хочемо особисто нікого тикати — всі названі тут і не названі дуже добрі люди і подай їм Боже здоровля, але можна бути дуже добрим чоловіком, знаменитим батьком родини і навіть капралем в народній організації, а притім дуже кепским тактиком і стратегіком в політиці. Чи в тих

людей така велика зарозумілість, що вважають себе ареопагом, чи яке иньше лихо, але коли-б троха меньше цінили свій політичний талант, то би їм певно не пошкодило.

Одним словом, в нинішніх часах розбудження політичних пристрастей трудно зібрати у нас більшу громаду Русинів — і то ще з різних партій, — котрі схотіли би розважити спокійно добрі і злі сторони опортуністичної політики, або якої небудь иньшої, і могли давати раду. Тепер саме найкраща пора для політичних шарлятанів, що не вчать публіки, лише хочуть їй подобати ся. Подобати ся у нас можна дуже легко; треба зробити так як Романчук: тут наварити кваші, потім лишити єї, аби другі випили, знов варити нову квашу з москвофілами і знов лишити другим, аби єї викинули на сьміте — а самому все бути горою і поступовцем і патріотом. Уже в воздуху висить також рейтинграда консолідації, уже і між приятелями Романчука зачувати протести против неї — і ми небавом побачимо, як знов Романчук «зискає собі прихильність суспільности» тим, що — борбу против консолідації лишить другим. Публіка буде просто подивляти геніяльність свого провідника, а Белей поведе «Дяло» знов в иньший бік. Доживемо і побачимо небавом, що так буде.

І сей «непомилний трибунал» мав би судити Барвіньського? Нехай ті політичні лікарі перше самі себе вилічать! Для чесного і розумного політика найліпші судії — єго власне сумління, патріотичне серце і почуте обовязку, а не чорна рада, зложена з замотилчених баранів всіх партій.

Против виїмкового стану.

Вчера відбули ся у львівській ратушевій сали збори польських т. з. людовців і ліберальної партії для ухвалення способів, як старати ся о знесенє виїмкового стану в Галичині. Під прововодом др-а Пенітака, котрого збори вибрали головою, ухвалено по довшій дискусії ось які резолюції:

I. Збори заявляють жаль з причини подій, що стали ся були в західній Галичині, а заколотили публічний супокій і загрожували безпечність житя і майна горожан — але збори мають те незломне переконанє, що надужиття можна було цілковито запобічи острожним і тактовним поступованє властей, а також горожанською самопомочію, котра би зміцни-

ла в населеню почутє справедливої сусідскої охорони.

Збори висказують також переконанє, що ті чинники політичної адміністрації, котрі шукали уздоровлення відносин, безперечно аномальних, в заведеню наглих судів і виїмкового стану розширили ті средства на повіти, в котрих був спокій, незаколючений нічим, та мирне пожитє співмешканців, що отже ті чинники політичної адміністрації відняли мешканцям тих околиць більшу часть їх горожанських свобод без раціональної потреби. Тим самим причинили ся до того, що з одної сторони занепокоїли ся уми, а з другої сторони обезсилено багато легальних змагань на поли горожанської праці а по части і економічної.

Збори пересьвідчені відтак, що від хвилі, коли навіть в найбурливіших околицях настав безвзглядний спокій, кількотижднєве істнованє наглих судів, як і виїмкового стану, що огорнув маже цілий край, є злишне, незгідне з законами, а в наслідках грізне і шкідливе.

II. Збори поручають своїй президії, щоби особистою інтервенцією і через осібний меморіал, який має предложити п. намістникови, евентуально центральному правительству, старала ся спонукати безпроволочне знесенє так наглих судів, як і виїмкового стану, а рівночасно, щоби підперло ті свої стараня всякими легальними обявами опінії в краю.

Ми навели цілу ухвалу вчерашних зборів польських демократів в справі акції за знесенєм виїмкового стану і наглих судів тому, щоби застановити ся з одної сторони над вражінем, яке викликали ті збори між польською прасою, а з другої сторони висказати і свою гадку на справу, котра по части і нас дотикає, бо виїмковий стан засягнув аж по рускі повіти.

Часто буває так, що найсправедливіша справа найде противників не тому, мов би они з нею не солідаризували ся, тільки тому, що не они самі забрали ся до неї. Ми знаємо се найліпше з досьвіду в нашім рускім публічнім житю. Так і при тій нагоді почали воювати польські газети против личностей, поминаючи саму справу. Що заведене виїмкового стану, а навіть такої строгої інституції, як нагли суди, є прикрою і понижаючою обставиною для суспільности, на те прецінь згодить ся кождий. Що той стан виїмковий розтягнуто далеко по за границі території, на котрій проявили ся більші або меньші противжидівські експеси, є також відомою річю. Про нові розрухи вже нечувати, а з недавних викликала була багато сама бута жидівска. Причиною розрухів була

родництва і інтернат. Тут вже показали ся перепони майже непереможні, але за ласкою Вєєвишнього і при сильній волі та праці сестер і се по довгих пертракциях побороло ся. При сих словах она виняла з бюрка свою кваліфікацію для середних шкіл, додаючи, що ще одна сестра має подібну кваліфікацію з наук природних. Я остовпів, побачивши се — скромна і непоказна жєнщина, що стояла коло мене, стала ся нараз в моїх очах велитом, а я супротив неї лїліпнотом. Мені аж тепер роз'яснилось, що такого сильного духа і постійної волі жєнщини не мають чого бояти ся затягнених довгів, бо можуть числити і числять на свою желїзну волю, нічим не дають себе відстрашити, лише без ушину працюють для добра і слави своєї конгрегації! Я зрік ся тепер наміру оглядати місто, волїючи той час ужити на розмову і огляданє сеї інституції. Мене ввели сестриці до салі рисункової і там під оком укваліфікованої сестрички рисували кандидатки III року так гарно, як се не то в семінарі але в VII реальній класі годі побачити. Дальше зайшов я до салі на науку смичкової музики на IV. році під управою згаданої сестриці з консерваторії. Ми застали 48 учениць зі скрипками в руках, як грали якусь симфонію з таким чутєм і з такою технікою, що трудно було не дивувати ся. Учителка запрєзентувалась також зі своїм твором, котрий учениці виконали прєгарно.

Приглядаючи ся всему і розговорюючи з моїми товаришками, я був пересьвідчений, що ся конгрегація мусить мати якусь значну фундацію в землі і капіталах, а кромі сего має і субвенцію краєву, як у нас латиньскі і вір-

меньскі Бенедиктинки. На диво відповіли мені ввічливі сестрички, що они не мають буквально ніяких фондів, а що до субвенції, то ось що зайшло. «Ми вносили просьбу до шкільної ради краєвої і сойму два рази безуспішно і більше вже того не повторимо. Нам пояснено довірочно, що сему причиною національна вражда і думка, що признаючи субвенцію католицькій конгрегації, мусїли би признати і протестантам і жидам. Отже всім рівна міра». Мені мимохіть пригадало ся, що в Галичині признано катехитам при більшекласових народних школах сталу платню, тож власти шкільні мусїли консеквентно креовати катехитурі і для мойсєєвого віроісповіданя, тільки се сталося так, що підкошено повагу і значінє католицького духовенства. Наш сьвященик має університетські студії, мусить піддавати ся строгому іспитови на катехита, а жидівскі катехити о рівних правах мають по більшій части 4 нормальні класи і три роки учительського семінара. Сї люди не мають понятя про етику моральну і иньші науки, котрі для катехита якої небудь віри доконче потрібні. Конець кінцем ми ідем наперед, але не так як иньші народи! В нас подає ся жидам більше, як они самі жадають.

Був я ще в жєньських робітнях і подивляв прєхороший кабінет фізикальний і натуральний. Я довідав ся також з друкованої програми, що удержанє в інтернаті коштує від 16 до 25 зр. місячно. Вихованки носять дуже простенькі і однакові строї. О услївах найліпше можна дізнати ся з програми, якої можна зажадати.

Мені прийшло на гадку, що заряди новіцїяту сестер Василянєк і Служєбниць і управа

жєньского Інститута в Перємишли сповнили би величавє діло, коли би по одній або по дві особи там вислали на вправу і науку. Кошти звернулись би сторицею.

За багато розписав ся я о незрівнаних сестричках, котрі щиро витали і працювали мене, «ihren werthen Kollegen». В них побачив я ідеал жєнщини, що радо посьвячує ся для добра людскости. Не роблять они переймаючого морозом вражіня анахореток, — говорять і споглядають на чоловіка свобідно. Наставниця і директорка оповїдала мені, що від 20 літ не пам'ятають, аби яка сестричка скинула габіт, хоч се кождій вільно. Деякі новички вступають тільки на два роки, щоби відбутти учительську практику, а як між ними вжипють ся і втягнуть ся до невтомної праці, то жадна і не гадає покидати монастирскі мури. Одинокий виїмок зайшов в однім з їх домів, що повдовів урядник, котрого троє дівчаток ходило до монастирської школи. Сей чоловік так був пригноблений смертю жєни і такий непорядний, що мало бракувало, щоб сам і діти з голоду не померли. Сестрички довідавшись об тім, забрали сирітки до монастиря і так зложилось, що треба було одну з сестриць майже примусити, щоби скинула габіт і виїшла замуж за того нещасного батька, «Нас тішить незмірно — сказали сестрички, — що батько, діти і наша бивша сестриця чують ся щасливими».

Дальше буде.

нужда, серед котрої населене чуло ся безрадним против жидівського визиску.

Прилучила ся тут ще і темнота мазурекого мужика, що на сліпо повірив байкам, мовто уряд позволив бити жидів, бо сам не може собі дати ради з ними. Але на ті суспільні хиби не є ліком ані виїмковий стан, ані безпоровочні суди. Бути може, що для придуженя підбурюючих вістей, що летом пожоги ширили ся на Мазурщині, потрібно було на разі острих способів і постраху. Тут мусимо полишити осуд тиї кругам, котрі безпосередно мали задачу зарадити лиху, що проявило ся так нагло і приняло подекуди грізні розміри. Всі круги в краю признають тодішне трудне положенє намістника і ніхто не може робити єму докору за енергію і безвзглядне виступленє в імени порядку і ненарушимости майна та життя горожан. Але коли вже тепер минула небезпечність, коли вияснені причини і характер тих розрухів, коли судові слідства виявили брак всякої організації або якогось плану тих ексцесів, а що найбільше темноту, нужду або нетверезий стан ексцедентів, — так дальше істнованє безпоровочних судів і виїмкового стану стає злишним. Тому і покликки за їх знесенєм повинні найти підперть в цілій суспільности в імя любови горожанської свободи без огляду на партії і личности.

Вісти політичні.

З Відня надходять потішаючі вісти, що пересилене держави що до угоди обох половин поладить ся в дорозі компромісів. Внесєня, які поставив Банфі підчас побуту в Ішлю, мають бути ось які: Під взглядом формальним домагає ся Банфі нового скликаня ради державної, щоби в тій сесії внести на ново угоді предложєня, бо попередні предложєня не мають жадного значія, коли замкнено раду державну. Відтак мала би рада державна наново вибрати комісію квотову, бо наради остатної комісії не видали жадного результату. Під мериторичним взглядом жадає Банфі на випадок, коли в дорозі парламентарній не буде можна дійти до порозумія в справі угоди, щоби відношенє Австрії до Угорщини уладити трактатом, переведеним в Австрії на підставі §. 14, а в Угорщині через сойм угорский. Натомість гр. Тун стоїть ще завсїгди при жаданю провізорій угодової. Оба президенти міністрів не згодили ся отже до тепер на один якийсь план, котрий могли би предложити цісарєви. Справа станула на тім становиску, що сам цісар буде мусів чинно вплинути на єї поладженє. Має се наступити на радї коронній ще перед відїздом цісаря на маневри. Угорска праса висказує надїю, що цісар прихилить ся до поглядів Банфі-ого, за котрими стоїть також міністер заграничних справ гр. Голуховский.

Між Америкою а Іспанією підписаний вже мир. Що так се наступило скоро, толкує собі гумористика ось як: Америка зрєкла ся звороту коштів воєнних, котрих би сяк чи так була не дістала від Іспанії, а Іспанія зрєкла ся Куби і Порторіка, котрих би сяк чи так не могла була задержати. Коли зважимо лихий фінансовий стан Іспанії з одной стороны, а з другої стороны завзятий ворохобничий рух против іспанського панованя на Кубі, то признамо цілковиту рацію повнєшому висказови. Іспанське правительство побоювало ся тільки, чи повстанці кубанські схотять пристати на заключєне мира, та чи не будуть дальше нападати на іспанські залоги. Але видко, що і тим надоїла ся кровава борба. Доносять, що американське правительство повідомило Гомезу, начального вождя повстаня на Кубі, що мир підписаний і завізвало єго занехати дальші воєнні кроки. У відповідь на се повідомила юнта кубанська американське правительство, що повстанці годять ся на услівя протоколу мира та що застановляють воєнні кроки.

НОВИНКИ.

— **Для правників.** Щоби позискати для політичної служби в Галичині більше нових сил, позволив міністер внутрішних справ приймати до тої служби — аж до дальшого розпорядженя — слухачів права, котрі викажуть ся абсолюторією з укінчених академічних студій, а також свідомством з двох добре зложених державних іспитів, правно історичного і судового, і если зобов'язуть ся зложити третій іспит в протягу 6 місяців, котрий то іспит евентуально може бути продовжений.

— **Прусифільське маяченє.** Як далеко заганяють ся Шенереріяни в своїм прусифільським маяченю, дає новий доказ Ostdeutsche Rundschau, орган Вольфа, котрий у вступній статі доказує, що Австрія повинна зречи ся манархічного становища і сполучити ся з Німеччиною праводержавним договором, як того бажав собі Бісмарк.

— **Міжнародні конгреси,** які мають відбутися на всесвітній виставі року 1900 в Парижі, поділено на таких 12 секцій: 1. секція: вихованє і просвіта; 2. штуки красні, штука декорацийна, белетристика, драматургія, історія, археологія; 3. науки математичні; 4. фізика і хємія; 5. науки природничі; 6. медицина і фармакологія; 7. механіка; 8. науки господарскі; 9. людознавство; 10. науки суспільні; 11. колонізація і науки географічні і 12. господарство, торгівля і промисл. Всі конгреси відбудуть ся під протекторатом французького правительства.

— **Злодія худоби** Вольфа Тігера і єго помічника Онуфрія Мендика, обох з Мшани, арештовано оноді у Львові. Тігер має з'організовану цілу шайку злодіїв худоби, котру Мендик продавав на львівським торзі. Найдено при них також фальшиві пашпорти для худоби. Слідство веде ся дальше і небавом ціла та злодійська шайка, що від давна непокоїть Мшану і єї околиці, буде виловлена.

— **Задля поросяти.** Перед судом в Ессєє ставало двох молодих пастухів, обжалованих о убийство, сповненє з вишуканою жорстокістю на особи їх товариша. Пастух Стефан Горват украв своїм товаришам з пасовиска одно поросє і за те пошкодовані постановили пімстити ся. З палиним оружєм в руках напали они на Горвата і цятма вистрілами позбавили єго життя. Горват з заложеними руками надармо благав своїх убийників о милосердє для себе і для двох дрібних дітей, котрі з єго смертю стратили одинокого живителя і опікуна. Суд засудив обох убийників на кару смерті через повішенє.

— **Чоловік чи звір?** В Любачєві вибрали ся минулого тижня два воєки 89 п. шіхоти, Кривошия і Савойка до невеликої але глибокої ріки Любачівки купати ся. Кривошия зачав топити ся. Єго товариш не лише сам не поспішив на поміч тонучому, але ще других людей не допущєвав до того. Кривошия утопив ся, а слідство виказало, що Савойка обрабував своєю товариша і длятого не хотів допустити до єго виратованя. Савойку арештовано і відставлено до військових слідчих арештів в Ярославі. По двох днях віднайдено тіло нещасного Кривошия, котрий вже за 36 днів мав іти на урлюп. Зрабовані гроші, котрі Кривошия переплатив житем, виносили суму — 14 кр.!

— **Хоробрі жида.** Лейба Маркус і Лейба Розенфельд перепачкували в ночі з 8 на 9 с. м. горівку з Тернополя. Скарбовий стражник Маслянка хотів їм горівку сконфіскувати, а тоді пачкарі кинули ся на стражника і зачали окладати єго батогами по голові. Стражник добув в васній обороні шаблі і розтяв Маркусови лице і чоку, а Розенфельда ранив легко в шию. Тепер доперва удало ся перемочи бутних пачкарів і першого з них відставлено до шпиталю а другого до арешту.

— **Недоспільний замах на поїзд.** Минулого тижня спостеріг залізничий робітник, занятий на стації в Раві рускій, що хтось повитягав ночью 11 пар сталєвих гвоздів, котрими були прикріплені шини до дубових порогів насипу. В наслідок сєго шини лежали неприкріплені на порогах і кождой хвилі міг поїзд вискочити з шин. Кілько поїздів переїхало через то небезпечне місце, не знати, але річ невна, що особовий поїзд з Сокаля переїхав по вільних шинах і лиш якимсь чудом уникнув небезпечности. За злочинником власти пошукують.

— **Убийство під Перемишланами.** Командант перемишляньської стації жандармерії вислїдив вже і увязнив виновників убийства в коршмі Приходах. Є то жид Маєр і єго спільники. Лагодівських робітників, на котрих зразу падало підозрінє і їх увязнено, випущено вже на свободу.

— **Нещасна пригода** лучила ся минулого понеділку під Нижневом. Двох парубків, братів, з по-

близького села переправляло ся парою волів-припряжених до воза, через Дністер. Воли замотали ся в упряж і почали рвати на глибину. Один з братів хотів волам помочи і їх розпутати, але в наслідок шарпаня звірят почав тонути. Видів се другий брат і кинув ся єго ратувати. Шарпаючи ся і ратуючи то воли то себе, дістали ся оба на глибину і в обнятах оба утонули. Один з них мав 22 а другий 18 літ.

— **Ватага циганів,** числом около 80 осіб, розложила ся в селі Сопранівці під Підволочисками. Жандарми хотіли прогнати циганів, але ті стали поривати ся до бійки. Тоді покликано численнійший відділ жандармерії, і та відставила циганів до Скалата.

— **Дирекция залізниць державних** просить о заміщенє слїдуєчої оповістки: «Почавши від 8. серпня до 15. вересня с. р. включно переходять вози особові I, II і III. клася також при поспішних поїздах товарових ч. 3163 і 3170 на шляху Ворохта Кересмезе. Звертає ся увагу П. Т. подорожуючих, що згадані поїзди лучать ся на стації Ворохта з поїздами особовими ч. 3115, зглядно 3116 і служать для локального руху в напрямі до Кересмезе. — Подрібний розклад їзди поїздів ч. 3163 і 3170 поданий в дотичних оповіщенях ц. к. Дирекції залізниць держ. в Станиславові».

— **Дрібні вісти.** Посол Мерунович, секретар ради повітової у Львові, спенсіонував ся, а на єго місце розписано конкурє. — З Любачєва доносять, що там позбавила ся життя жінка капітана Шварца. Яко причину подають тугу за чоловіком, котрий перебуває тепер на службових вправах в Ярославі. Числила около 30 літ і полишила дві малі донечки. — Редактор париского дзєвника Liberté в Парижі, Юлій Франк, застрілив ся оноді в редакції, полишаючи жінку і троє дітей. — В Тернополі упав з даху будуючого ся дому мурар Михайло Коморовский і в наслідок ушкодженя стрижня хребтового помер незадовго.

Переписка Редакції і Адміністрації.

Нетерпеливий, Риманів. Анонімних дописий не поміщаємо. Згадку про ваше діло ми зробили на иньшій місци.

Телеграми.

Ішль, 14. серпня. По вчерашнім фамілійнім обіді у цісаря, на котрий були запрошені гр. Тун, Банфі і спільний міністер війни Кріггамер (він перебуває там на ліченю), оба президенти міністрів удали ся на конференцію. Нареди трєвали годину.

Ішль, 15. серпня. Гр. Голуховский і Каляй приїхали сюди вчєра. Банфі був на авдйєнції у цісаря о год. 11. перед пол., гр. Голуховский в полудне. Банфі конферував перед полуднем з Каляєм, опісля з Голуховским. Відтак відбула ся конференция обох президентів міністрів.

Ішль, 15. серпня. Оба президенти міністрів мають явити ся нині перед цісарєм. З того вносять, що вже нинішний день принесе рішенє.

Відєнь, 15. серпня. Вчєра коло год. 6. рано близько Бавмгартен коло Відня особовий поїзд наїхав на попереджаючий поїзд. При катастрофі 4 особи із залізничой служби і 10 подорожних віднесло легкі рани; 7 вагонів ушкоджених. Перєрва в комунікації вже усунєна.

Париж, 15. серпня. Президент Мас Кінлей і іспанське правительство прислали подяку французькому правительству, за єго «добрі прислуги» в посередництві мирних переговорів.

Мадрид, 15. серпня. Іспанське правительство видало інструкції генеральним губернаторам Куби, Порторіко і Филиппин, як они мають виконати точки протоколу мира. Інструкції дотичать головно способу, як мають іспанські війська опускати становиска, та як мають захопати ся, колиб повстанці не прилучили ся до зложєня оружя.

Вешінгтон, 15. серпня. Кошта війни, які мали Сполучені держави, обчислюють на 150 мільонів доларів.

Вина іспанські з Соматозою

найновіше цінне средство відживляюче до скріпленя підупавших організмів. Ціна бутельки 3 корони 60 гелєрів.

Головний склад в аптїці 164 188—2
Жигм. Рукєра
під „Срібним Орлом“ у Львові.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд до Львова			Поїзд зі Львова		
посп.	особ.	приходить о годині	посп.	особ.	відходить о годині
1-50	6-45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави	6-00		до Підволочиск, Бродів з голови двірця
	7-30	" Зимної води від 8/5 до 11/5 влучно	6-05		" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)
	7-40	" Янова	6-15		" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча
	7-50	" Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,	8-35		" Кракова (Відня, Берліна)
	7-55	" Сокала і Рави рускої	8-50		" " Варшави
	8-05	" Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	9-15		" Скольного від 10/7 до 11/5 вл.
	8-15	" Тернополя і Бродів на дворець головний,	9-25		" Янова
	9-05	" Кракова від 15/5 до 16/5 влучно	1-55		" Підволочиск, Бродів з дв. головного
	10-35	" Іцкан, Сучави	2-08		" з дв. Підзамче
	10-45	" Ярослава, Любачева	9-55		" Белзця, Рави рускої, Сокала
	1-01	" Янова	10-55		" Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави
1-30	—	" Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)	12-05		" Янова від 1/7 до 15/5 тільки в нед. і сьв.
	1-40	" Скольного, Стрия (Гребенова в. 10/7 до 11/5)	2-15		" Брухович від 8/5 до 11/5 " " "
1-50		" Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави	2-40		" Іцкан (Ясс, Букарешту) " " "
2-15		" Підволочиск (Кіева, Одеси) на дв. Підз.	2-50		" Кракова (Відня, Берліна)
2-30		" на дв. гол.	3-00		" Стрия, Скольного тільки від 1/5 до 30/5
	5-00	" " Козови, Бродів на дв. Підз.	3-11		" Янова
	5-25	" " на дв. гол.	3-16		" Зимної води тільки від 8/5 до 11/5 вл.
	5-40	" Іцкан, Сучави	3-26		" Брухович " " "
	5-55	" Сокала, Белзця і Любачева	4-55		" Ярослава, Самбора через Перемішль
Ніч			Ніч		
5-10	3-04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.	4-10		до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)
	3-30	" на дв. головний	5-20		" Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	6-10	" Кракова (Відня)	6-20		" Янова від 1/5 до 15/5 тільки в нед. і сьв.
	7-57	" Янова від 1/5 до 16/5 і від 16/5 до 30/5 щодень	6-30		" Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави
	8-12	" від 1/5 до 15/5 вл. тільки в неділю і сьвята	6-40		" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
	8-31	" Брухович тільки від 8/5 до 30/5 і від 16/5 до 11/5	6-55		" Тернополя з двірця головного
		" від 1/7 до 15/5 влучно	7-00		" Лавочного (Мункача, Пешту)
	8-53	" Янова від 1/5 до 16/5 тільки в будні дні	7-10		" Сокала, Рави рускої
8-45	9-10	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	7-15		" Тернополя з двірця Підзамче
9-39		" Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	8-40		" Янова від 1/5 до 30/5 і 16/5 до 30/5 вл.
9-45		" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)			" щодень, від 1/5 до 15/5 в нед. і сьвята
9-55		" Підволочиск, Бродів на дв. головний	10-05		" Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави
	10-30	" Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	11-00		" Підволочиск, Бродів з дв. головного
	12-15	" Скольного, Калуша, Борислава.	11-27		" з дв. Підзамче

ЗАМІТКА: Пору нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейський ризивить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперяль) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Важне для родичів!

Приїме ся **одного або двох учеників** на мешканє з удержанєм. Добра опіка запевнена. Адреса: **Евстахій Данилюк** у Львові, ринок ч. 40. П. поверх.

ЛЕВ НОВОСАД

(практікант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найприступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації калюшів. — З провінції вистанє старий оказ на міру. 136 78—140

МОЛОДИЙ здібний помічник

торговельний прийме місце під приступними услівями у Львові або на провінції. Адрес: ул. Пекарська ч. 53. Лаврів В.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилок почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 75—?

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше уважляюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. I. В. Щурат: «Мої Листи (поезії)». — Кн. II. Едгар По: Новелі (в перекладі Ів. Петрушевича).

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківський, Львів, уліця Зибликовича, число 34.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2%. Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках **против шнід огневих.**

«Дністеръ» вступив в 6-тий рік своєї діяльності з **збільшеними** фондами гваранційними, котрих стан з днем 31-го грудня 1897 вносить:

Фонд резервовий . 78.874 зр. 47 кр.
Резерва премій . 52.269 „ 40 „ } 176.143 зр. 87 кр.
Фонд основний . 50.000 „ — „

Виплачені шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи «Дністра» дуже уміркovanі, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при **пожичках** гіпотечних.

На якте можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві **взаїмних обезпечень** в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язїці.

Товариство **взаїмного кредиту** «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє **пожички** за отлатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів **третьох осіб** по 4 1/2%. Уділ членський вносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і **пожичку** дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях і **де нема** близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Новість! Новість!

„Дальновид“ (законно охоронений!)

Той дуже знаменито зладжений дальновид дає **10-кратне** побільшенє яке лучає ся тільки при польових далековидах. **Над подив** веливавап дальновидь!! Всюди незмірні успіхи!! Особливо в подорожах і на чрогульках і т. п. Одна проба перевисшить всякі оживаня. Ціна удивляючо низка лише 2-75 зр. (франко) в елегантнім етюї. Висилає за надісланєм готівки, (також марками) або за посліплатою

C. SCHOLZ,

Wien, II, H. Kleine Pfarrgasse 31.

Просимо при замовленях покликати ся на нашу газету.